

Buntōn ne nan Jeraamṭan: Bwebwenato ippen Jikuul eo an Nejum

CADRE ej bōk jāān jāān

Office of Special Education Programs
U.S. Department of Education

Elaññe eloñ nejum me ej bōk jerbal in jibañ in special education, bōlen kwōj lukkun jerbal ippen jikuul eo an im ri-kaki ro an nejum – āinwōt karōke, āliji, im joñe aurōkin būrookraam in jelāłokjen eo an nejum. Jidik im jidik kwonaaj jełā ikijjeen būrojeej in special education eo im wāween am kōnono im pepe kōn nejum. Am jelāłokjen, mejādik, im peran naaj lapłok ilo am waanmaanłok, ak eloñ jet tuon me enaaj ḥap aer jipañ eok ilo am kōddekkim dāpiji juon mejatoto in jipañ doon ekajoor ippen jikuul eo an nejum. Kōmij Kōjatdikdik bwe “Buñtōn ne ñan Jeraamṭan” kein naaj ḥap aer jipañ parent ro me rej kāāl ñan būrojeej in special education eo.

Wāween am Jino

Mokatata, kwōn mejele bwe am jerbal āinwōt juon parent ej juon jerbal me ejej-uwaan. Ejjelok bar juon armej ej jelā im iakwe nejum āinwōt kwe. Kwe eo kwoj mejele nejum elap jān bar jabdewōt armej. Im, jekdoon kwojañin jelā aolep uaak ko, kwoj kōñann bwe nejum en jeraamman ilo jikuul im ilo mour. Eñjake ko am, bwe kwoj juon parent, remaroñ jipañ eok kōñono ilo alikkar, im jet iien, remaroñ iabuñi eok.

Buñton 1

Lale eñjake ko am ilo am jerbal ippen jikuul eo an nejum.

Ne kwoj lōmnak enaaj pen ñe kwoj kweilok ippen ri-jikuul ro, am kōmālij im ānbwinūm naaj pojak in tarinae. Ewi wāween an naaj emman am bwebwenato ñe kwoj obrak kōn illu im ak büromōj? Jab kōtlōk lōmnak ko am ren ie. Bōbrae lōmnak kōn problem ko ilo jikuul, mijak, im men ko jet renana jān aer delōn ilo lōmnak ko am. Reijok ñan men ko remman ikkijen kōttōpar ko am im bwe jikuul eo ej koñaan kōmman men ko remmantata ñan jipañ ajri eo nejum. Waanmaanlōk im kakememej kwemake bwe kwe im ajri eo nejum naaj jeraamman.

Buñton 2

Kaurōk im Karōk.

Ta eo eaurōktata bwe en wałok ñan nejum? Kōmmane juon laajrak kōn problem ko, kajjitōk ko, im jet wāween am maroñ uaake men kein. Kalaajrake men kein. Pepe ñe elōn jabdewōt kwomaroñ jake maanlōk im ta ko kwomaroñ uaake. Karōk wāween am naaj jerbal doon ñan tōbare kōttōbar eo. Ta eo eaurōk im ta eo ejjab. Karōke ta ko kwonaaj b aim kaminene kake, ñe enaaj jipañ:

“Men eo eaurōktata ñan jipañ Jordan kiiō ej...”

“Jej lukkuun aikuj in lale men in...”

Am karōk im am kōjerbal note ko emaroñ jipanq eok ilo kweilok eo.

Buñton 3

Roñjake im kajjeoñ in mejele lōmnak ko an armej ro jet.

Ne kwojjab mejele ta eo juon armej ej ba, ba ñan e. Kwōn lukkuun alikkar:

“Ñaij baj jab mejele ta ko kwoj ba. Kjomaroñ ke kamejele ilo bar juon wāween ak letok jet waan joñak?”

“Elōn ke juon men kwomaroñ kwałoktok, me emoj jeje, bwe in lukkuun mejele?”

Wanmaanlōk im kajjitōk im kōttar uaak eo mae iien kwoj lukkuun mejele. Jab uaak kajjitōk ko am make ak ukōte naan ko an ro jet.

Buñton 4

Kalikkar naan ko am ñe kwoj loe bwe jabdewōt armej epok im bar kajjitok bwe ren kalikkar naan ko aer.

Kwałok naan ko am ilo bar juon wāween bwe kom aolep maroñ in lukkuun alikkar ilo ami mejele.

Bwe ren mejele eok:

“Bołen ejjab emman aō kamejele, eñin ej men eo ij kajjeoñ in ba...”

“Eñin ej juon kapi in... Jen lale men in ippen doon. Ej kwałok bwe...”

Bwe kwōn mejele:

“Ij lōmnak kwoj ba...”

“Ñe emman aō mejele, kwoj ba ... Ejimwe ke?”

“Emoj ke an jeje jabdewōt jikin bwe in riiti?”

Ekkā wōt an wałok, ilo am kalikkar am mejele ej kwałok juon iien emman ñan kalikkar jabdewōt men jabdewōt armej ejjab mejele ak kajimweik jabdewōt men me eaurōk ilo ami pukōt juon wāween ñan jipañ ajri eo nejum. Kōn menin, jab kōjekdoon men kein.

Buñtōn 5

Lōmnak kōn kāälöt ko im kwałok er ilo iien em̄man eo.

Bwe kwoj juon parent, kwoj pād ilo juon jikin em̄man ñan kwałok jet kāälöt ko me ri-jikuul ro remaroñ jab lōmnak kake. (Āinwōt jabōnkōnnaan eo, “Jet iien kwojjab maroñ loe bułön mar kōn aolep wōjke ko.”):

“Jen lōmnak kōn ta kojemaroñ kōm̄mane im laleta eo jen kāälöte. Ejet...?”

Im, ñe emōj am katak, puköt jełäłokjen, ak bōk jabdewōt lōmnak jān armej ro re mōkade kake:

“Eñin ej juon lōmnak jān... me emōj an jipañ ri-katak ro jet. Jen lōmnak in kōjerbal lōmnak inppen Janey.”

“Jen mālejoñe men in iur̄win 8 wiik ko im lale ej et.”

Ebar aurōk komieñ en lōmnak wōt kōn ajri eo im aikuuj ko an. Jet iien, naan ko āinwōt naan kein remaroñ jipañ aolep bwe ren lōmnak wōt kōn aikuuj ko an ajri eo:

“Jeman Jordan im ña kōmjañin loe an Jordan eddek āinwōt ej aikuuj. Bar ta jemaroñ kōm̄mane bwe jen jipañe?”

Buñtōn 6

Kwoj juon armej wōt.

Ñe elap an juon armej jipañ, kwałok am kam̄moolol. Jet iien, elaptata ñe aolep rej dikāälel, ñe kwoj kwałok men rekar em̄man ilo kweilok eo, im kom̄moolol aolep kōn jerbal ko aer, ej kamōñōjōok aolep im ej jipañ aolep bwe ren jerbal ñan jemłok eo!

Elaññe kwoj kōm̄man juon bwōd, ak jaje manit, jolok am bwōd. Ñe kwoj jolok am bwōdej kwalok bwe kwōj juon armej wōt im ej jipañ kapidodoik juon kweilok me emaroñ lukkuun pen im ej bar kwalok bwe kwomaroñ jolok an ro jet bwōd. “Jouj im komool” rej barāinwōt jipañ kapidodoik kweilok eo, im rej jipañ aolep. Bwe ren ba “aaet”.

Ilo jemłok eo, puköt “aaet” eo.

Ñe kwoj bwebwenato, kwonaaj loe jet men me kwe im jikuul eo ej errā kake. Kommañ errā kōn ta eo komin kōnono kake, ak bolen kom jab lukkuun errā ikijjeen wāween ami uaake problem eo. Eñin ej iien eo ñe emaroñ lap an jipañ bar bwebwenato kōn kāälöt ko ami ilo juon wāween me kwoj puköt uaak ko ñan problem ko. Éñin ej meleje in bwebwenato kōn aolep kāälöt koi m lōmnak wōt kōn tokjen uaak ko. Ej bar meleje Bwe kwon kajjitōk jet kajjitōk me relukkuun alikkar, ak jouj wōt, āinwōt:

“Ñaij pok wōt. Etke ejjab em̄man kāälöt in?”

“Jordan ej aikuji men in. Ewi wāween ad maroñ kōm̄man men in?”

Barāinwōt, naan ko me rej kile bwe jikuul eo ej aikuuj in jipañ aolep ajri ro, im barāinwōt lōmnak kōn aikuuj ko an ajri eo nejum, maroñ in jipañ aolep bwe ren mōñōjō in puköt wāween aer ba “aaet” ñan ajri eo nejum:

“Ñaij meleje bwe elap eddo ippen ri-tōl ro an jikuul in. Ñaij meleje bwe ejjab bwe jāān, ak ri-jerbal bwe komin kabwe aikuuj ko aolep ajri ilo wāween eo rej kōjaan. Ilo mool, ij meleje. Ewōr am eddo in kabwe aikuuj ko an bwijin ajri ro. Jerbal kein kajuon eo aō ej bwe in kabwe aikuuj ko an ajri eo nejū. Ejab pidodo jerbal ko ad.

“Ñaij jełā ewōr juon wāween ad kōmmane men kein, ippen doon, bwe Janey en bōk jipañ ko ej aikuji. Elomin ad naaj kōm̄mane men in?”

Kōm̄mane men kein.

Kōn menin, ilo kadu in, ñe kwoj bwebwenato ippen ri-jerbal ro im ri-tōl ro ilo jikuul eo an ajri eo nejum, kwonaaj jeraam̄man elaññe kwomaroñ:

- Jap illu.
- Reilok ñan men ko rem̄man.
- Kwōn Lukkuun alikkar ilo köttōpar ko am.
- Roñjake. Kwalok kajjitok ko. Kalikkar.
- Lōmnak wōt kōn aikuuj ko an ajri eo nejum.
- Jerbal ippen doon; waan joñak, ba, “Jemaroñ” im jab “Kwōn.” Ba, “Aaet, im ...” im jab “Aaet, ak...”
- Puköt “aaet” eo.

Jipañ Parent ro im Ri-Kaki ro Pukōt Uaak ko me rej Jipañ Ri-katak ro me rej Jipikpik

Pepa in eaar kōmman jān Jenta in Uwaake ko Remñan ñan Aitwerōk ko ilo Special Education (CADRE), ippān dolul eo eaar National Dissemination Center for Children with Disabilities, iumwin U.S. Department of Education, Office of Special Education Programs Cooperative Agreement nomba H326D030001 im H326D080001. Tina Diamond, Ph.D., eaar jerbal āinwot opija in pūrojekt. Lōmnak ko rej pād ilo pepa in remaroñ jab kwaļok lōmnak ko ak kien ko an Department of Education. U.S. Department of Education ejjab kōñaan kautiej jabbewot kain mweiuk, jerbal ak business ko rej waļok ilo pepa in. Pepa kein ak jerbal in ej ñan aolep. Ewor melim ippān aolep ñan bar kōmmane ak bar printi jet iaan pepa kein ak aolepaer. Meñe ejjeļok jorren in bar printi pepa in, ro rej jeje kake ren likuti kein kile jerbal in: CADRE (2008). Steps to Success: Communicating with Your Child's School, Eugene, Oregon, CADRE.

This document is also available at:

<https://www.cadreworks.org/resources/cadre-materials/steps-success-communicating-your-childs-school>

This document was originally published May 2004.

 576 Olive St, Suite 300
Eugene, OR 97401 USA

 (541) 359-4210 **talboon**
(458) 215-4957 **fax**

 cadre@directionservice.org

 www.cadreworks.org